

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/320/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114221787
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114221787.2

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik mesta Košice, a.s., so sídlom Bardejovská č.6, 043 29 Košice zastúpeného JUDr. Petrom Frajtom, advokátom so sídlom v Košiciach, Garbiarska 5, P.O.Box H-11, 040 01 Košice proti odporcovi: G. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ď. XX, 080 01 Prešov, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpeného opatrovníčkou U. M., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 60,60 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 60,60 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,5 % ročne z tejto sumy od 25.08.2013 až do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v časti o zaplatenie poštovného vo výške 1,70 € zamietá.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v prospech jeho právneho zástupcu JUDr. Petra Frajta náhradu trov konania spočívajúcu v iných trovách konania vo výške 16,50 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 04.08.2014 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 60,60 € s príslušenstvom a trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že odporca dňa 24.08.2013 na trolejbusovej linke č. 71 košickej MHD cestoval bez platného cestovného lístka. Na základe tejto skutočnosti je odporca povinný zaplatiť úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom vo výške 60 € a 0,60 €, čo predstavuje základné cestovné.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 115a ods.2 O.s.p., podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariaďovať v konaní o drobných sporoch, pričom podľa § 200ea sa drobným sporom rozumie spor, ktorého predmet konania nepresahuje sumu 1000 eur.

Súd rozhodol na základe listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, a to zápisoch o vykonanej prepravnej kontrole, Prepravného poriadku MHD v Košiciach a Tarify MHD v Košiciach a na ich základe dospel k takémuto skutkovému a právnemu záveru:

Žalovaný cestoval dňa 24.08.2013 o 17:47 hod. trolejbusovou linkou MHD č. 71 v úseku zastávok Poliklinika KVP - Diamantová bez platného cestovného lístka.

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Podľa § 2 ods.1 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach (ďalej len zákon o doprave na dráhach - platí pre dopravu trolejbusom) dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava (ďalej len "mestská doprava"), doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.

Podľa § 6 ods.1 zákona o doprave na dráhach dopravcom na účely tohto zákona je dráhový podnik, ktorý vo verejnej osobnej doprave uzatvára s cestujúcim zmluvu o preprave osôb a v nákladnej doprave uzatvára s odosielateľom zmluvu o preprave nákladu (ďalej len "zmluva o preprave").

Podľa § 6 ods.2 zákona o doprave na dráhach dopravca poskytuje dopravné služby podľa všeobecných prepravných podmienok (ďalej len "prepravný poriadok") a ak ide o verejnú osobnú dopravu, aj podľa cestovného poriadku.

Podľa § 7 ods.1 zákona o doprave na dráhach prepravný poriadok obsahuje obchodné podmienky dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave a na uskutočnenie prepravy.

Podľa § 8 ods.1 zákona o doprave na dráhach tarifa cestovného obsahuje cestovné za dopravné služby, najmä základné cestovné a prepravné, osobitné cestovné pre vybrané skupiny cestujúcich a za psov so špeciálnym výcvikom (ďalej len "osobitné cestovné") a úhrady za prepravu batožiny, živých zvierat, motorových vozidiel, tovaru, iných vecí a zásielok, vrátane príplatkov a zliav, ako aj podmienky, za akých sa uplatňujú jednotlivé príplatky a zľavy.

Podľa § 8 ods.5 zákona o doprave na dráhach cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

Podľa § 8 ods.6 zákona o doprave na dráhach prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

Podľa § 16 ods.4 písm. c) zákona o doprave na dráhach cestujúci je povinný preukázať sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom označeným osobám oprávneným kontrolovať prepravné doklady.

Podľa § 12 ods.2 písm. b) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (platí pre dopravu autobusom) - vodič, iný člen osádky autobusu a revízor sú oprávnení uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, povinnosť zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu, alebo preukázať svoju totožnosť a poskytnúť údaje potrebné na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady podľa § 14 ods. 2.

Podľa § 14 ods.1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave - cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

Podľa § 14 ods.2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave - ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

Podľa § 16 ods.4 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave - cestujúci je povinný

a) mať platný cestovný lístok pri nastupovaní do autobusu, ak ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu alebo ak ide o cestovný lístok vo forme aktivovaného elektronického média,

b) kúpiť si cestovný lístok bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak cestovný lístok vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu,

c) označiť si cestovný lístok v označovacom zariadení autobusu bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ide o cestovný lístok, ktorého platnosť sa začína až jeho označením.

Podľa § 17 ods.1 písm. e) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave - tarifa upravuje sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2.

Podľa § 17 ods.2 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave - sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

Podľa Prepravného poriadku MHD v Košiciach

Podľa čl.3 ods.1 - Prepravný poriadok, Tarifa MHD a cestovné poriadky umiestnené na zastávkach alebo dopravných prostriedkoch sú pre cestujúcich verejným návrhom dopravcu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.

Podľa čl. 3 ods.2 - Cestujúci uzatvára Zmluvu o preprave osôb momentom nastúpenia do vozidla MHD. Nastúpením do vozidla MHD vyjadruje cestujúci svoj neodvolateľný súhlas s podmienkami prepravy obsahnutými v Prepravnom poriadku DPMK, a.s.. Cestujúci si je vedomý povinnosti disponovať platným cestovným dokladom, ktorý je potvrdením o uzavretí Zmluvy o preprave osôb. Cestujúci si je vedomý povinnosti uhradiť dopravcom určené cestovné. V prípade, ak cestujúci užíva služby dopravcu bez platného cestovného dokladu, vzniká mu povinnosť úhrady cestovného ako aj ďalších úhrad stanovených tarifou DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu v Košiciach. Cestovné a úhrada v zmysle Tarify DPMK, a.s. pre mestskú hromadnú dopravu v Košiciach, sa považuje za splatnú momentom zistenia porušenia tarifno-prepravných podmienok cestujúcim pri výkone prepravnej kontroly.

Podľa čl. 4 ods. 19 - Cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a v prípade výzvy oprávneného pracovníka preukázať sa platným cestovným dokladom. Zaplatiť na mieste úhradu, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom, inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady, ako aj ďalšie úhrady za škodu na dopravnom prostriedku alebo dopravnom zariadení, ktorá bola spôsobená cestujúcim alebo za znečistenie vozidla.

Podľa čl. 12 ods.1 - Cestujúci je povinný na vyzvanie vodiča alebo iného člena osádky, alebo oprávneného zamestnanca, ktorý má kontrolný odznak, kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystúpenia z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukážku na zľavu cestovného. Táto povinnosť sa vzťahuje aj na priestor mimo vozidla, pokiaľ sa vystupuje na konečnej zastávke, resp. uzavretý priestor.

Podľa čl. 12 ods.2 - Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku 1 nemôže preukázať platným cestovným lístkom, zaplatí cestovné; dopravca je oprávnený od tohto cestujúceho ďalej vyžadovať zaplatenie úhrady vo výške 100 násobku stanoveného základného cestovného. Ak však cestujúci vyhlási, že má platný predplatný cestovný lístok na meno s 30 dňovým alebo dlhším časom platnosti alebo ak cestujúci nemá preukaz na zľavu z cestovného a vyhlási, že ho vlastní a môže dodatočne preukázať, môže tak urobiť za poplatok 10 násobku stanoveného základného cestovného v lehote do 96 hodín na mieste určenom oprávneným zamestnancom. V prípade dodatočného nepreukázania sa alebo súčasného nezaplatenia poplatku 10 násobku stanoveného základného cestovného pri dodatočnom preukázaní, bude sa od cestujúceho vymáhať úhrada vo výške 100 násobku stanoveného základného cestovného a platnou tarifou stanovené základné cestovné. Ak cestujúci pri kontrole vyhlási, že má vydanú osobitnú BČK, ale nemôže sa ňou preukázať pri kontrole, môže tak urobiť bezplatne do 96 hodín počnúc nasledujúcim dňom od zistenia na prepravnej kontrole DPMK a.s. Rooseveltova č. 3. V prípade dodatočného nepreukázania sa v stanovenom termíne, bude od cestujúceho vymáhaná úhrada v plnej výške a stanovené základné cestovné. Cestujúci, ktorý sa na vyzvanie podľa odseku 1 nemôže preukázať platným dokladom o zaplatení prepravného za batožinu alebo živé zviera, zaplatí prepravné a poplatok vo výške 10 násobku stanoveného základného cestovného.

Podľa čl. E. Tarify DPMK s Názvom Cestovanie bez platného lístka - Pre stanovenie výšky sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka je cena základného cestovného papierového lístka na 30 minút zakúpeného v predpredaji.

Podľa čl. E ods.1 Tarify DPMK - Cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NRSR č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu vo výške sto násobku stanoveného základného cestovného. Cestovné plus sankčnú úhradu priamo revízorovi môže cestujúci využiť iba v tom prípade, ak jej hodnotu uhradí stanovenou finančnou hotovosťou bez potreby výdavku z nej. Za cestujúceho bez platného cestovného lístka sa považuje aj cestujúci, ktorý nesplnil podmienky pre použitie časového alebo zľavneného cestovného lístka (napr. nemal vyznačenú platnosť cestovného lístka, predpísaným spôsobom nedokázal pri kontrole preukázať nárok na bezplatné alebo zľavnené cestovné, SMS lístok nebol potvrdený oprávneným mobilným operátorom spätnou textovou správou o zakúpenom cestovnom lístku pred nástupom do vozidla, skončila platnosť cestovného lístka).

V konaní bolo teda preukázané, že odporca použil prepravnú službu Dopravného podniku a.s. Košice bez zaplatenia cestovného. V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení ako aj ustanovení Prepravného poriadku a Tarify MHD v Košiciach mu tak vznikla povinnosť zaplatiť sankciu za porušenie tarifných a prepravných podmienok vo výške 60 € ako aj cenu základného cestovného 0,60 €. Súd preto považoval návrh navrhovateľa za dôvodne podaný a v plnom rozsahu mu vyhovel.

Pokiaľ ide o omeškanie so splnením záväzku odporcu, tento sa dostal do omeškania dňom nasledujúcim po zistení porušenia tarifno-prepravných, a preto je povinný platiť aj úrok z omeškania, ktorého výška vyplýva z § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., podľa ktorého výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

K 25.08.2013 bola základná úroková sadzba ECB 0,50% ročne a potom výška úrokov z omeškania je požadovaných 5,50% ročne.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods.1 O.s.p. a úspešnému navrhovateľovi priznal trovy konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 16,50 €.

Pokiaľ ide o uplatňované trovy právneho zastúpenia, senát 9C vo veciach dopravných podnikov (a iných formulárových žalôb) tieto nepriznáva. Robí tak aj napriek tomu, že rozhodovacia prax KS v Prešove

v týchto veciach je rôzna (sp. zn. 2Co/242/2014 - krajský súd zmenil rozsudok senátu 9C a priznal náhradu trov právneho zastúpenia; sp. zn. 15Co/105/2014 - krajský súd výrok o nepriznaní trov právneho zastúpenia senátom 9C potvrdil).

Procesný súd vychádza z judikatúry NS SR a ÚS ČR, ktorá síce záväzná priamo nie je, na senát 9C však pôsobí presvedčivosťou svojho výkladu.

NS SR vo veci sp. zn. 4 M Cdo 21/2009 uviedol, že „Súd rozhodujúci o priznaní náhrady trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. je povinný vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených úspešným účastníkom konania v spore. Účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa. Účelnosť spravidla nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Je preto potrebné rozlišovať medzi právom účastníka konania (fyzickej, právnickej osoby, štátneho orgánu) na právnu pomoc a nárokom na náhradu trov konania za poskytnutú právnu pomoc. Trovy konania potrebné na účelné vynaloženie alebo na ochranu práv sa však nemôžu posudzovať ako celok, aj keď účastník má právo na náhradu trov konania, pretože každý úkon alebo každé plnenie trov treba posudzovať samostatne.“

Procesný súd v danej veci dospel k záveru, že jediným účelným nákladom, ktorý žalobcovi (ktorý mal v konaní plný úspech) v konaní vznikol, bolo zaplatenie súdneho poplatku. Náhradu nákladov konania spojených so zastupovaním advokátom procesný súd žalobcovi nepriznal, pretože sa nejednalo o náklady účelne vynaložené. Procesný súd nijako nespochybňuje právo žalobcu na zastúpenie advokátom (§ 25 O.s.p.) a v priebehu konania ho rešpektoval. Právo účastníka na zastúpenie advokátom na strane jednej a právo na náhradu nákladov konania s tým spojených na strane druhej sú práva, ktoré síce spolu úzko súvisia, avšak nie sú nerozlučne spojené. Merítkom účelnosti uvedeným v § 142 ods. 1 O.s.p. je preto nevyhnutné pomerovať všetky náklady, ktoré účastníkovi v priebehu konania vznikli, teda aj náklady vynaložené účastníkom v súvislosti s jeho zastúpením advokátom. Na posudzovanie účelnosti nákladov právneho zastúpenia nemožno rezignovať len preto, že účastník pri zastúpení advokátom realizuje svoje právo na právnu pomoc.

Procesný súd náklady zastúpenia žalobcu advokátom považuje za neúčelné po zistení, že sa jednalo o vec typovo veľmi jednoduchú po skutkovej i právnej stránke, pričom k uplatňovaniu týchto nárokov žalobcom dochádza vzorovou žalobou, v ktorej sa menia iba identifikačné údaje žalovanej strany, dátum jazdy bez platného cestovného lístka, číslo dokladu o prepravnej kontrole a výška dlhu. Vyplňovanie týchto žalôb je rutinnou činnosťou, nevyžadujúcou odborné znalosti. Ide o typovo jednu z najjednoduchších vecí.

Aktuálne dospel NS SR pri posudzovaní otázky náhrady trov konania v hromadných veciach v rozhodnutí sp. zn. 6 M Cdo 5/2013, k nasledujúcemu záveru: „ Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy ktoré vynaložil v tejto súvislosti nemožno považovať za trovy účelné. Pokiaľ teda súdy nižších stupňov dospeli k takémuto záveru a vedľajšiemu účastníkovi nepriznali náhradu trov konania, ich rozhodnutia (v tomto smere) sú správne.“

Uvedený právní závěr platí podle procesního soudu aj vo vzťahu k účastníkovi konania.

V rámci argumentácie týkajúcej sa náhrady trov konania súd poukazuje aj na nálezu Ústavného súdu ČR z 25. júla 2012, sp. zn. I.ÚS 988/2012, podľa ktorého typový spôsob uplatnenia pohľadávky je dôkazom toho, že účelom právneho zastúpenia nie je poskytovanie právnej pomoci, ale parazitovanie na drobných pohľadávkach voči občanom, ktoré sú umelo navyšované do nezmyselnej výšky za účelom zabezpečenia ľahkého zárobku. Takéto správanie je zneužitím práva na zastúpenie advokátom, resp. dokonca procesnou šikanou, a preto takéto trovy konania nemožno priznať, hoci bol účastník vo veci samej úspešný.

Ústavný súd ČR vo veci sp. zn. III. ÚS 2985/14 uviedol: „Právo žalující strany domáhat se svého nároku u soudu a využít k tomu služeb advokáta nezabavují obecný soud povinnosti brát na zřetel všechny relevantní okolnosti pro posouzení výše účelně vynaložených nákladů žalobce při vymáhání bagatelní pohledávky.

Relevantní okolnosti je třeba vyhodnotit ústavně konformním způsobem, tedy racionálně a srozumitelně, s respektem k výkladu provedeným Ústavním soudem ohledně posuzování výše nákladů v tzv. formulářových žalobách, kdy je vedle obecně použitelných obrátů prováděna jen konkretizace osobních údajů žalované strany, čísla linky prostředku hromadné dopravy, data jízdy, variabilního symbolu tzv. hlášenky revizora a kopie této listiny.

Pokud by obecný soud nepřihlédl ke specifickým okolnostem případu, které mohly mít vliv na výši účelně vynaložených nákladů žalobce při vymáhání bagatelní pohledávky, porušil by svým postupem právo na spravedlivý proces zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny, a to tím spíše pokud takové okolnosti neúspěšná strana namítala (srov. nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012 sp. zn. II. ÚS 3011/11). Relevantní okolnosti však nelze toliko slovně zohlednit, nýbrž je třeba je rovněž vyhodnotit ústavně konformním způsobem, tedy racionálně a srozumitelně.

Právě této povinnosti krajský soud v napadeném rozhodnutí nedostal. Jeho závěru, že žalující stranou podaný návrh nelze hodnotit jako tzv. formulářovou žalobu, neboť obsahuje konkrétní žalobní tvrzení, nemůže Ústavní soud přisvědčit ani při maximální zdrženlivosti stran prosazování svého vlastního hodnocení dílčích skutečností posuzovaného řízení. Jak vyplývá ze spisového materiálu, lze z obsahu původního návrhu považovat, vedle osobních údajů stěžovatelky, za konkrétní žalobní tvrzení pouze uvedení linky hromadné dopravy, kterou stěžovatelka měla cestovat bez platného dokladu, datum, kdy se tak mělo stát, variabilní symbol tzv. hlášenky revizora a kopii této listiny. Všechny ostatní údaje a tvrzení lze považovat za obecně uplatnitelná ve všech obdobných sporech, kterých žalující strana musí jako provozovatel hromadné dopravy v krajském městě vést dlouhou řadu. Tak je v judikatuře Ústavního soudu chápána formulářová žaloba (srov. např. bod 28 nálezu Ústavního soudu ze dne 29. 3. 2012 sp. zn. I. ÚS 3923/11). Uvedený skutkový závěr krajského soudu lze proto považovat za tzv. extrémně rozporný s provedenými důkazy, neboť jej při žádné rozumné interpretaci nelze považovat za správný. Toto hodnocení je přitom v zásadě jediným konkrétním tvrzením, o němž krajský soud opírá svůj závěr o účelnosti nákladů vynaložených žalující stranou za právní zastoupení. Zbytek odůvodnění představuje toliko argumentace obecnými právními principy, dle nichž "žalující má právo domáhat se svého nároku u soudu a využít k tomu služeb advokáta". Taková tvrzení nelze nijak zpochybnit, nejsou však bez dalšího dle Ústavního soudu jakkoliv relevantní pro posouzení účelnosti účastníkem vynaložených nákladů řízení. Kritérium účelnosti je přitom pro přiznání náhrady nákladů řízení zcela klíčové, přičemž Ústavní soud ve výše zmíněné ustálené judikatuře opakuje názor, že soudní vymáhání bagatelních pohledávek není možné brát jako v podstatě bezpracný způsob generování nepřiměřeného zisku, ať už společnostmi zabývajícími se skupováním pohledávek, či právních zástupců napojených na společnosti, které se vymáháním bagatelních pohledávek zabývají v podstatě denně.“

Ústavný súd ČR ďalej vo svojom rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 3372/11 uviedol, že: „Právní řád a jeho interpretace Ústavním soudem soudům zachovává prostor, aby ve svých rozhodnutích zohlednily nejen okolnosti průběhu řízení, ale i případné chování účastníků a jejich poměry konstituované ještě před jeho zahájením (viz ustanovení § 143, § 147 odst. 1, § 150 a § 151 odst. 2 o. s. ř.). Soudy při rozhodování o náhradě nákladů řízení jsou povinny posoudit účelnost právního zastoupení žalobce, zvláště ve specifických případech, kdy jde

- za prvé o řízení, v němž proti rozsudku nalézacího soudu není odvolání přípustné (řízení o tzv. bagatelní věci),
- za druhé jednotlivé žaloby se v zásadě liší jen údaji o žalovaných a žalované částce (jde o tzv. formulářovou žalobu),
- za třetí jde o pohledávky ze smluv, kde jednou ze stran byl spotřebitel,
- za čtvrté jde o smlouvu, nebo podmínky jiného právního důvodu k plnění, při nichž je spotřebitel fakticky vyloučen z možnosti sjednat si je s jiným obsahem (typicky půjde zejména o smlouvy o přepravě, dodávce tepla nebo energií, spotřebitelském úvěru, běžném účtu, o poskytování služeb informační společnosti, o poskytování služeb elektronických komunikací, o pojistné smlouvy, o regulační poplatky podle zák. č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů).“

V neposlednom rade poukazuje súd na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/225/2014, ktorým bol potvrdený rozsudok OS Prešov sp. zn. 9C/8/2014, v ktorom v konaní o zaplatenie úveru, nepriznal súd úspešnému žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia z dôvodov vyššie uvedených, a to preto, že išlo o formulárovú žalobu (aj keď predmet konania bol nepochybne zložitejší ako je tomu pri dopravných podnikoch).

Vzhľadom na vyššie uvedené zotrúva senát 9C na názore, že náhrada trov právneho zastúpenia žalobcovi nepatrí, nakoľko nemá k dispozícii argumenty, ktoré by predčili argumenty uvedené vyššie.

Procesný súd ďalej len na margo (a nie ako rozhodujúcu skutočnosť) uvádza, že k rovnakému záveru k akému dospel aplikáciou § 142 ods.1 O.s.p., možno dospieť aj aplikáciou § 150 ods.2 O.s.p., podľa ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Predmetné ustanovenie je ustanovením s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá ponecháva na súde zvaženie, či trovy konania sú voči uplatnenej pohľadávke neprimerané a čo vôbec pod neprimeranosťou treba rozumieť. Neprimeranosťou podľa súdu nemožno rozumieť iba zjavný nepomer medzi výškou uplatnenej drobnej pohľadávky a výškou trov konania ale vôbec aj vznik trov konania, ktorých vznik vo vzťahu k jednoduchosti sporu je ako taký neprimeraný. Tak súd za neprimerané trovy konania vo veciach nárokov dopravných podnikov na zaplatenie cestovného a sankcie považuje akékoľvek trovy právneho zastúpenia v spore, v ktorom žalovaný nárok žalobcu relevantne nepopiera (napr. okolnosťami prepravnej kontroly a pod.) a teda žalobcom tvrdený skutkový stav je zjavne nesporný.

Pokiaľ ide o náhradu poštovného, túto súd nepriznal z dôvodu, že náklady predsúdnej korešpondencie aj keď v budúcnosti úspešného žalobcu do náhrady trov konania ani nákladov potrebných na uplatnenie pohľadávky nespádajú, pričom v konkrétnom prípade pre pohľadávku samotná faktúra potrebná nie je, nakoľko výška sankcie je daná tarifou a o lehote na plnenie bol žalovaný poučený v Zápise o vykonaní prepravnej kontroly.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 2 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.